

Необхідно підкреслити, що дослідження саме фактографічної інформації підпорядковано основній меті контрольного процесу – виявлення та усунення недоліків у господарській діяльності підприємств, розробці і впровадженню раціональних методів господарювання.

Зауважимо, що організація інформаційного забезпечення ведеться паралельно з програмним забезпеченням та інформаційною технологією, з орієнтацією на кінцевого користувача. Отже, система організації інформаційного забезпечення ухвалення рішень контролю витрат саме незавершеного виробництва передбачає створення єдиного інформаційного фонду, систематизацію та уніфікацію показників і документів, розроблення засобів формалізованого опису облікових даних.

Контроль витрат незавершеного виробництва суб'єкта господарювання дозволяє вирішити такі завдання як: збереження матеріальних цінностей у виробництві; запобігання втрат і псування матеріалів і напівфабрикатів; своєчасність включення витрат виробництва в собівартість продукції.

УДК 658.5

Давиденко Н.М.,

д.е.н., професор, завідувач кафедри фінансів,

Слесар В.М.,

студент 2 с.т. курсу економічного факультету,

Національний університет біоресурсів і природокористування України

СИСТЕМА ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО КОНТРОЛЮ В УМОВАХ ТРАНСФОРМАЦІЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ

Формування ефективної системи фінансово-економічного контролю в умовах трансформації національної економіки здатне забезпечити законність фінансової діяльності держави та оцінити її ефективність та доцільність. В умовах існування ринкових відносин найбільш доцільним є оптимальне поєднання ринкових регуляторів економіки з належно організованим управлінням національною економікою. Відсутність системного підходу до вирішення дискусійних питань підтверджує, що в сучасних умовах немає дієвого управлінського впливу держави на економічні процеси. Необхідність здійснення цілісного фінансово-економічного контролю економіки в Україні потребує розробки відповідної моделі.

Проте недостатньо уваги приділяється питанням фінансово-економічного контролю в умовах загального занепаду та розбалансованості економіки.

Актуального значення набуває фінансово-економічний контроль, як основний чинник забезпечення законної і ефективної діяльності суб'єктів господарювання шляхом дієвого управління.

Управління підприємствами та контроль за їх діяльністю в літературних джерелах розглядається як процес безперервних взаємопов'язаних дій [1, с.11]. Такі дії представляють собою функції управління, які в свою чергу також являються процесами, котрі складаються з комплексу взаємопов'язаних дій.

Дослідження цих питань вітчизняними та зарубіжними авторами стали предметом наукових дискусій, які тривають до цього часу. Різними авторами розглядається комплекс загальних функцій [2, с.12], які поділяються за стадіями на: планування, організацію, регулювання і координацію, мотивацію, облік і контроль.

Також детально досліджуються науковцями та менеджерами і такі специфічні функції, як лінійне керівництво, підготовка виробництва (технологічна, технічна і економічна), бухгалтерський облік, матеріально-технічне забезпечення, реалізація продукції, кадрові питання.

Як загальні, так і специфічні функції та складові прикладних економічних наук передбачають для здійснення контрольних дій використання облікової інформації. Облік залишається основою для прийняття управлінських рішень і контролю діяльності суб'єктів господарювання та набуває нового значення з появою в міжнародній практиці поняття фінансового контролінгу.

На даному етапі контролінг виділився в окрему науку з притаманними їй інструментами та методами, що використовуються на підприємствах як складові фінансового контролінгу. Ряд питань, пов'язаних з фінансово-економічним контролем діяльності підприємств, дозволяє вирішити застосування економіко-математичних моделей фінансового контролінгу, які базуються на використанні інформації бухгалтерської звітності.

Для оцінки і контролю фінансового стану використовуються дескриптивні моделі. Прогнозування доходів підприємств та їх майбутнього фінансового стану відображають предикативні моделі. Порівняти фактичні результати діяльності підприємств з очікуваними дозволяють нормативні моделі, які в свою чергу використовуються переважно в фінансовому аналізі і контролі для управління витратами.

Крім згаданих моделей має інтерес для дослідження проблемних питань фінансово-економічного контролю моделювання за допомогою ряду економетричних методів, зокрема: багатофакторних регресійних моделей, симулятивних систем регресійних рівнянь, ARIMA-моделей, VAR та ECM моделей (моделі коригування помилок). Але варто зауважити, що при широкому застосуванні економетричних моделей в світовому масштабі, в

Україні їх застосування обмежене через виникнення складностей, пов'язаних з якісною статистичною інформацією.

Викликає інтерес і фінансове моделювання, яке також глибоко досліджене зарубіжними науковцями. Одним з його напрямків є моделювання фінансової звітності та фінансових показників, дозволяючим використовувати результати моделювання не лише для цілей управління, а й для контролю.

Для прийняття ефективних управлінських рішень та дієвого фінансово-економічного контролю доцільно використовувати не лише спеціальні методи і інструменти, а й моделі прийняття управлінських рішень. Враховуючи потреби контролю за діяльністю підприємств варто акцентувати увагу на моделях, які враховують ризики (метод незворотніх витрат) та є важливим етапом визначення майбутньої стратегії підприємства.

Література

1. Івахненко С.В., Мелих О.В. Фінансовий контролінг та інформаційні технології / С.В. Івахненко, О.В. Мелих. – К. : Знання, 2009, – 319 с.
2. Івахненко С.В. Інформаційні технології в організації бухгалтерського обліку: історія, теорія, перспективи : навч. вид. / С.В. Івахненко. – Ж. : АСА, 2001. –416 с.
3. Финансовое моделирование и принятие решения //consulting.ru/main/ias/texts/m6/064_acca.html.

УДК 657

Денчук П.Н.,
к.е.н., доцент кафедри обліку у виробничій сфері,
Тернопільський національний економічний університет

КАТЕГОРІЯ СУТТЄВІСТЬ В КОНТЕКСТІ АДАПТАЦІЇ ДО МСФЗ

Категорія суттєвості органічно ввійшла у вітчизняний облік разом з поняттям «облікової політики», яка визначає ймовірний і оціночний характер бухгалтерської інформації та вимагає визначення «допустимої похибки», іншими словами суттєвості. Або, кажучи інакше, межі помилки бухгалтерської звітності, починаючи з якої кваліфікований користувач з великим ступенем вірогідності перестане, на її основі, робити правильні висновки.

Суттєвість по праву можна визначити «наріжним каменем» або центральною категорією облікової політики і професійного судження. Не визнана ані допусками, ані вимогами, вона зачіпає кожний факт господарського життя, відображення або представлення якого потребує прийняття рішення зі